

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO :2016/148
KARAR TARİHİ :18/06/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Tapu Müdürlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU

: Eski tarihli veraset ilamı ile işlem yapılması nedeniyle şikâyetçinin uğradığı maddi zararın tazmini talebi hususundadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 11.01.2016

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. .. tarafından Kurumumuza posta yoluyla yapılan 07/01/2016 tarihli şikâyet başvurusu ve ekleri, 11/01/2016 tarih ve 372 sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiştir.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik olmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3.Şikâyetçi ..., dilekçeleri ve eklerinde özetle;

3.1.Dedesesi ..'a (muris) ait sınırları içinde kalan tarla niteliğindeki taşınmazın Karayolları Genel Müdürlüğüne/2015 tarihinde kamulaştırıldığını belirtmektedir. Kamulaştırma bedelinin kanuni mirasçılara ödenebilmesi için, muris ..'a ait bahse konu taşınmazın mirasçılara intikalinin gerçekleştirilmesi gerektiğinden, bir diğer kanuni mirasçı olan (şikâyetçinin dayısı) ..'un, Tapu Müdürlüğüne başvurduğunu belirten şikâyetçi; dayısının bu başvuruda/.... tarihli mirasçılık belgesini ibraz ettiğini ifade etmektedir.

3.2.Adı geçen Tapu Müdürlüğünün/.... tarihli mirasçılık belgesine göre işlem yapması dolayısıyla, mirasçılık belgesinde mevcut olmakla birlikte işlemin yapıldığı tarihte hayatta olmayan .. (şikâyetçinin annesi) adına intikal işleminin gerçekleştirildiğini ifade eden şikâyetçi, annesi adına gerçekleştirilen intikal işlemine şifahen itiraz ettiğini,/2015 tarihli (.. yerine kendisinin ve kardeşlerinin murisin mirasçısı olarak gözüktüğü) mirasçılık belgesinin esas alınmasını talep ettiğini; ancak talebinin reddedilerek, annesi .. adına yeniden mirasçılık belgesi çıkarması halinde taşınmazın kendisine intikal edeceğinin açıklandığını belirtmektedir.

3.3.Tapu Müdürlüğünce/.... tarihli mirasçılık belgesinin esas alınarak işlem yapılması, ayrıca başka taşınmazların intikalinde kullanılan/2015 tarihli mirasçılık belgesinin bahse konu işlemde kabul edilmemesi dolayısıyla; yeni tarihli bir mirasçılık belgesi düzenleterek intikal işlemlerini gerçekleştirmek zorunda kalmasından bahisle 313,06 TL tutarında maddi kayba uğradığını ifade eden şikâyetçi, zararının giderilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden konuyla ilgili gerekli bilgi ve belgeler talep edilmiş olup, Genel Müdürlükçe bu isteme karşılık/2016 tarihli ve sayılı cevabi yazı gönderilmiş; bu yazının ekinde Tapu ve Kadastro ... Bölge Müdürlüğünün konu ile ilgili görüş yazısı, ..'un ve ..'in tescil istem belgeleri, bahse konu mirasçılık belgeleri ve veraset ilamı ile mezkûr taşınmazlara ait tapu kayıtları olduğu görülmüştür. Bilgileri verilen cevabi yazıda;

4.1..... İli, İlçesi, Mahallesi ... parsel ile ada ... parsel numaralı taşınmazların tamamı ve ... Mahallesi ... ada .. parsel numaralı taşınmazların (..... hissesinin) .. (muris) adına kayıtlı olduğu; şikâyetçi tarafından muris ..'un mirasçılarını gösteren/2015 tarihli (.... Noterliği tarafından düzenlenmiş yevmiye numaralı) mirasçılık belgesinin ibraz edilmesi suretiyle adına tescilin talep edilmesi üzerine, elbirliği halinde mülkiyetin intikalinin/2015 tarih ve yevmiye numaralı işlem ile sağlandığı,

4.2.Şikâyet dosyasına konu intikal işleminin üzerinde gerçekleştiği taşınmazlar olan İli, İlçesi, Mahallesi ada .., .., .. numaralı parsellerin elbirliği halinde intikali içinse (şikâyetçinin dayısı) tarafından,/2015 tarihinde ve yevmiye numarası ile, Sulh Hukuk Mahkemesinin/.... tarihli ve :...../...., :...../... sayılı veraset ilamı ibraz edilmek suretiyle; Tapu Müdürlüğüne taşınmazların mülkiyetinin elbirliği ile intikali talebiyle başvurulduğu, bu talebin/2015 tarihinde yevmiye numarası ile karşılandığı,

4.3.Bu intikal gerçekleştirilirken bahse konu veraset belgesinin esas alınmasının Tapu Müdürlüklerinin bir tercihi olmadığı, bu belgenin işlem talebinde bulunan .. tarafından ibraz edildiği ve tapu müdürlüklerinin, ibraz edilen veraset belgesi taşınmaz malikine ya da hissedarına ait olduğu müddetçe bu belgeyi kabul etmeme yetkilerinin bulunmadığı,

4.4.Gerçekleştirilen intikal sonucunda ..'in elbirliğiyle malik olması neticesinde, intikalin kendi adına yapılması talebiyle şikâyetçinin Tapu Müdürlüğüne/2015 tarihinde (..... yevmiye numarası ile) başvurduğu, bu başvurusunda Noterliğince düzenlenen/2015 tarihli ve yevmiye numaralı mirasçılık belgesini ibraz ettiği,/2015 tarihinde (.... yevmiye numaralı işlem ile) talebinin gerçekleştirildiği,

4.5.Mirasçılık belgelerinin aksi sabit oluncaya kadar geçerli belgeler olduğu, bu belgelerin geçerliliği için herhangi bir zamanaşımının söz konusu olmadığı, ibraz edilen mirasçılık belgesinde adı geçen mirasçılardan bir veya birkaçının ölü olmasının bu belgenin yenilenmesini gerektiren veya belgeyi geçersiz kılan bir unsur olmadığı, talepte bulunan mirasçının isminin mirasçılık belgesinde yer almasının asıl önemli husus olduğu,

4.6. Ayrıca, ..'in payının intikali için şikâyetçinin kullanılmasını talep ettiği ve kendisi ile muris .. arasındaki mirasçılık ilişkisini gösteren mirasçılık belgesinin (..../2015 tarihli) kullanılmayacağı, zira “*Tapu Müdürlüklerinin...murise ait olmayan başkaca bir veraset belgesinden faydalanmak suretiyle, tapu kaydında ismi geçen malik ile ilgili olarak intikal yapma gibi bir görev veya yetkisinin...*” bulunmadığı, mirasçılık belgesi düzenleme ve miras hissesi belirleme yetkilerinin yetkili mahkemelere ve noterliklere verildiği,

4.7. Ayrıca, işlemin yapılabilmesi için Müdürlüğe ibrazı gerekli olan belgelerin temini için ödenen vergi, resim, harç vb. yasal yükümlülüklerden Kurum personelinin sorumlu tutulamayacağı,

belirtilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikâyet konusu talep ile ilgili olarak;

5.1. Şikâyetçinin dedesi ..'un (muris) vefatı üzerine Sulh Hukuk Mahkemesince çıkartılan/.... tarihli ve :...../..., :...../... sayılı veraset ilamında, bu tarihte hayatta olan ..'in (şikâyetçinin annesi) murisin mirasçıları arasında gösterildiği, şikâyetçinin annesinin/..... tarihinde vefat ettiği,

5.2. Murise ait, İli, İlçesi, Mahallesi, ada, .. parsel numaralı tarla niteliğindeki taşınmazın Karayolları Genel Müdürlüğünce/2015 tarihinde kamulaştırıldığı, kamulaştırma bedelinin mirasçılara ödenebilmesi için arazinin mülkiyetinin mirasçılara intikal ettirilmesi gerektiği,

5.3. Şikâyetçinin kardeşinin (..) talebi üzerine, şikâyetçinin ve kardeşlerinin murisin mirasçısı olduğunu gösteren/2015 tarihli mirasçılık belgesinin (..... Noterliğince düzenlenmiş yevmiye numaralı) düzenlendiği,

5.4. Murisin mirasçılarından olan ..'un kamulaştırılan arazinin mülkiyetinin elbirliği ile intikali istemiyle/2015 tarihinde .. Tapu Müdürlüğüne başvurduğu, bu başvuruda 5.1. numaralı paragrafta bilgileri bulunan veraset ilamını ibraz ettiği,

5.5. İbraz edilen veraset ilamında adı geçen mirasçıların mezkûr arazi üzerinde elbirliği ile mülkiyete sahip olmaları sağlanacak şekilde,/2015 tarihinde intikalin gerçekleştirildiği,/2015 tarihli ve yevmiye numaralı tapu senedinin düzenlendiği,

5.6. Şikâyetçinin; işleme esas alınan (..../.... tarihli) veraset ilamında ve buna göre düzenlenen tapu senedinde adı geçen ..'in (şikâyetçinin annesi) işlem tarihinde hayatta olmadığını ileri sürdüğü, bu nedenle mülkiyetin annesi adına değil kendi adına intikal etmesi gerektiğini söylediği ve 5.3. numaralı paragrafta yer verilen (..../2015 tarihli, şikâyetçi ile muris .. arasındaki mirasçılık ilişkisini gösteren) mirasçılık belgesini ibraz ettiği, bahse konu mirasçılık belgesinin, şikâyetçi ile annesi arasındaki mirasçılık ilişkisini göstermediği gerekçesi ile talebin reddedildiği,

5.7. Şikâyetçinin, annesinin mirasçısı olduğunu gösteren (.... Noterliğince verilen,/2015 tarihli ve yevmiye numaralı) mirasçılık belgesi aldığı ve bu belge ile/2015 tarihinde, annesinin payının elbirliği ile intikali talebiyle Tapu Müdürlüğüne başvurduğu, aynı tarihte mirasçılık belgesine uygun olarak anılan taşınmazın adına tescil edildiği, görülmüştür.

D. Kamu Denetçisi Zekeriya ASLAN'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6. Kamu Denetçiliğimizce Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden/2016 tarih ve sayılı yazı ile bilgi ve belge talep edilmiş olup, Genel Müdürlüğün konuyla ilgili olarak/2016 tarih ve sayılı yazısı tarafımıza iletilmiş, cevabi yazıya ilişkin açıklamalara 4 numaralı paragrafta yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrası mucibince; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”

8. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesine göre; “(1) Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir. (2) Ancak; a) Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile resen imzaladığı kararlar ve emirler, b) Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler, c) Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar, ç) Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki faaliyetleri, Kurumun görev alanı dışındadır.”

9. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun;

9.1.“Resmi belgelerle ispat” başlıklı 7 nci maddesine göre; “Resmî sicil ve senetler, belgeledikleri olguların doğruluğuna kanıt oluşturur. Bunların içeriğinin doğru olmadığının ispatı, kanunlarda başka bir hüküm bulunmadıkça, herhangi bir şekilde bağlı değildir.”

9.2. “Açılma ve değerlendirme anı” başlıklı 575 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca; “Miras, mirasbırakanın ölümüyle açılır.”

9.3.“Mirasçılık belgesi” başlıklı 598 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları uyarınca; “Başvurusu üzerine yasal mirasçı oldukları belirlenenlere, sulh mahkemesince veya noterlikçe mirasçılık sıfatlarını gösteren bir belge verilir... Mirasçılık belgesinin geçersizliği her zaman ileri sürülebilir.”

9.4.“Miras ortaklığı” başlıklı 640 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki düzenlemeye göre; “Mirasçılar terekeye elbirliğiyle sahip olurlar ve sözleşme veya kanundan doğan temsil ya da yönetim yetkisi saklı kalmak üzere, terekeye ait bütün haklar üzerinde birlikte tasarruf ederler.”

9. 5.“Tescil” başlıklı 705 inci maddesi mucibince; “Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur. Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır.”

9.6. “Sorumluluk” başlıklı 1007 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre; “Tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet sorumludur...Devlet, zararın doğmasında kusuru bulunan görevlilere rücu eder.”

9.7.“Tescil için” başlıklı 1013 üncü maddenin birinci ve üçüncü fıkraları uyarınca; “Tescil, tasarrufa konu olan taşınmaz malikin yazılı beyanı üzerine yapılır...Bir aynı hakkı tescilden önce kazanan kimse, gerekli belgeleri ibraz ederek tescili isteyebilir.”

10. 1512 sayılı Noterlik Kanununun;

10.1. “İtiraz” başlıklı 71/C maddesine göre; “Noterlerin verdikleri mirasçılık belgesi hakkında, menfaati ihlal edilenler tarafından sulh hukuk mahkemesine itirazda bulunulabilir. Sulh hukuk mahkemesi, itiraz üzerinde verdiği kararın bir örneğini ilgili notere ve Türkiye Noterler Birliğine bildirir.”

10. 2.“Noterlik işlemlerinin hükümleri” başlıklı 82 nci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkrası uyarınca; “ Bu kanun hükümlerine göre belgelendirilen işlemler resmi sayılır. Noterler tarafından bu kısmın ikinci bölümünün hükümlerine göre düzenlenmiş olan hukuki işlemler, sahteliği sabit oluncaya kadar geçerlidir... İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri dışında kalan noterlik işlemleri aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.”

11. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun “İlamların ve resmi senetlerin ispat gücü” başlıklı 204 üncü maddesinin ikinci fıkrasının amir hükmü uyarınca “İlgililerin beyanına dayanılarak noterlerin tasdik ettikleri senetlerle diğer yetkili memurların görevleri içinde usulüne uygun olarak düzenledikleri belgeler, aksi ispatlanıncaya kadar kesin delil sayılırlar.”

12. 17/08/2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Tapu Sicili Tüzüğü'nün;

12.1.“Tapu sicili” başlıklı 5 inci maddesine göre; “Tapu sicili, Devletin sorumluluğu altında, tescil ve açıklık ilkelerine göre taşınmazlar ile üzerindeki hakların durumlarını göstermek üzere tutulan sicildir.”

12.2.“Resmi senet düzenlenmesini gerektirmeyen işlemler” başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; “Resmi senet düzenlenmesini gerektirmeyen işlemlerde aynı hakların tescili için; istem, yasal veya atanmış mirasçılar tarafından yapılırsa yetkili merciler tarafından verilmiş mirasçılık belgesi... aranır.”

12.3.“İstem belgesinin düzenlenmesi” başlıklı 22 nci maddesinin birinci fıkrası mucibince; “Sözleşme düzenlenmesini gerektirmeyen işlemlerde, istem sahibinin kimlik bilgileri ile merkezi nüfus idaresi sisteminden alınan yerleşim yeri bilgilerini içeren istem belgesi düzenlenir.”

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar 13. Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 19/04/2005 tarihli ve E.2005/3540, K.2005/6336 sayılı kararında;

“Mirasçılık belgesi, maddi bir olayın varlığın ve kişiler arasındaki irs ilişkisini tespit eden belgelerdir. Mirasçılıktan çıkarma (iskat) mirastan feragat ya da mirastan yoksunluk (mahrumiyet) hallerinin varlığı veraset belgesi verilmesine engel değildir. Mirasçılıktan çıkarma (iskat), mirastan feragat veya mahrumiyetin hukuki sonuçlarının terekenin paylaşımı sırasında gözetileceğine işaret edilmek suretiyle ve bu durumlar yok sayılarak miras paylarını gösterir biçimde hüküm tesis edilmesi gerekmektedir.”

14. Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 23/09/2013 tarihli ve E.2013/12544, K.2013/12776 sayılı kararında;

“Az yukarıda açıklanan hukuksal olgu uyarınca...**mirasçılık belgesinin aksi ispat edilene kadar geçerli belgelerden olduğu** ve hakları zarar görenler tarafından **her zaman iptalinin de mümkün olduğunun** göz önünde bulundurulması gerekirken yersiz gerekçelerle davanın reddine karar verilmesi isabetsizdir.” ifadelerine yer vermektedir.

C. Kamu Denetçisi Zekeriya ASLAN'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi

15. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikâyet konusu olayın hukuka uygun olduğu değerlendirilerek şikâyetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

16. Şikâyetçi, 3 numaralı paragrafta yer verildiği üzere; eski tarihli veraset ilamıyla işlem yapılması nedeniyle bilgileri verilen arazinin mülkiyetinin kendisine intikal edemediğini, intikal içinse yeni bir mirasçılık belgesi düzenlemek zorunda kaldığını belirterek, maddi zararının karşılanması talebiyle Kurumumuza başvurmuştur.

17. Şikâyetin çözüme kavuşturulabilmesi için; ..'a ait şikâyete konu taşınmazın mülkiyetinin intikalinde neden eski tarihli bir belgenin esas alındığı ile şikâyetçinin yeni tarihli belgenin kullanılmasına yönelik itirazının neden dikkate alınmadığının araştırılması; ayrıca aynı arazinin mülkiyetinin ..'den terkin edilerek şikâyetçiye intikal ettirilmesi talebinde şikâyetçi tarafından ibraz edilen .../2015 tarihli mirasçılık belgesinin kabul olunmayarak (üstelik bu belge ..'a ait diğer taşınmazların mülkiyetinin intikalinde kullanılmışken) başka bir mirasçılık belgesi istenmesinin nedenleri incelenmelidir.

18. Bir üst paragrafta da belirtildiği üzere çözüme kavuşturulması gerekli ilk husus, neden eski tarihli mirasçılık belgesinin esas alınarak şikâyetçinin/2015 tarihli belgenin kullanılması doğrultusundaki itirazının kabul olunmadığıdır. Bu itibarla, mirasçılık belgesinin hukuki niteliği ile tapu müdürlüklerinde gerçekleştirilen mülkiyetin intikalinde uyulması gerekli şekli kuralların bilinmesinde fayda vardır.

19. Medeni Kanunun (9.1., 9.2. ve 9.3. numaralı paragraflarda yer verilen) ilgili düzenlemelerine göre, murisin ölümüyle miras açılmakta ve tescil gerçekleştirilmeden önce dahi taşınmazın mülkiyeti mirasçılar tarafından kazanılmaktadır. Bu itibarla, mirasçılar adına gerçekleştirilen işlem kazandırıcı olmayıp, tescil işlemi inşai bir niteliği haiz değildir. Bununla birlikte, mirasçıların bu sıfatlarını ispat etmek ve terekede yer alan mal ve haklar üzerinde bu sıfatla tasarrufta bulunmalarını sağlamak için bir belgeye ihtiyaç duyulmaktadır. İşte bu belgeye “mirasçılık belgesi” denmektedir. **(KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip, Miras Hukuku, Filiz Kitapevi, 3. Baskı, 1987, s.580)** Noterlikçe düzenlenen mirasçılık belgesi Noterlik Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca resmi bir belge olduğundan; Medeni Kanunun 7 nci, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 204 üncü ve Noterlik Kanununun 82 nci maddeleri gereğince aksi sabit oluncaya kadar geçerli olan belgelerdir (bkz:9.1., 10.2. ve 11. numaralı paragraflar). Mahkemece verilen mirasçılık belgeleri ise, çekişmesiz yargı yoluyla verilen belgeler olup, bu davada taraf olamayan kişilerce, her zaman sulh hukuk mahkemelerine başvurularak, mirasçılık belgesinin aksi iddia ve ispat edilmek suretiyle, belgenin iptali istenebilmektedir. **(İMRE Hasan, ERMAN Zahit, Miras Hukuku, Der Yayınları, 12. Baskı, İstanbul, 2016, s.318)**

20. Tapu sicilinde adı bulunan malikin ölümü halinde, mirasçılar Medeni Kanunun 640 ıncı maddesi uyarınca terekeye elbirliği ile sahip olmaktadır ve bu elbirliği ortaklığı içindeki her mirasçı, terekenin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu itibarla; muris ..'un ölümü üzerine tapuda onun adına kayıtlı arazinin mülkiyetinin intikali talebinin, 5.1. ve 5.3. numaralı paragraflarda bilgilerine yer verilen iki mirasçılık belgesinde adı geçen (dolayısıyla mirasçı olduğu hususunda herhangi bir ihtilaf konusu bulunmayan) .. tarafından gerçekleştirilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

21. Mirasın intikali isteminde bulunan kişinin, Tapu Sicil Tüzüğü'nün 20 nci maddesindeki düzenleme uyarınca mirasçı olduğunu gösteren bir mirasçılık belgesi sunması gerekmekte olup; tapu müdürlüklerinin, resmi makam olan noterliklerce ya da mahkemelerce düzenlenen bu belgelerin

içeriğini kontrol etme yetkisi de bulunmamaktadır. Bu itibarla, ..'un Tapu Müdürlüğüne ibraz ettiği, mahkemece düzenlenmiş bulunan ve 19 numaralı paragrafta yapılan açıklamalar, yukarıda yer verilen mahkeme kararları ve açıklanan mevzuat hükümleri doğrultusunda hâlâ geçerliliğini kaybetmemiş olan/.... tarihli mirasçılık belgesi ile işlemde bulunulmasında, hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

22. Şikâyetçi işlem esnasında eski tarihli mirasçılık belgesinin kullanılmasına şifahen itiraz ettiğini ve yeni tarihli mirasçılık belgesi kullanılması gerektiğini; ancak bu halde işlemlerin yeni baştan başlatılması gerektiği cevabının verildiğini ifade etmektedir. Bununla birlikte, bu itirazın işlemin hangi safhasında gerçekleştirildiği, itiraz esnasında yeni tarihli mirasçılık belgesinin ibraz edilip edilmediği, bu itiraza ..'un katılıp katılmadığına ilişkin destekleyici bir bulgu dosyada mevcut bulunmayıp, idareden gelen cevabi yazıda da şikâyetçinin bu hususa itiraz ettiğine yönelik bir bilgi bulunmamaktadır.

23. İlâveten, Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüğüne Kurumumuza gönderilen başvuru belgesinde, şikâyete konu edilen arazinin mülkiyetinin intikali için istemde bulunanların bilgilerine yer verilen “*TALEP SAHİPLERİNİN*” başlıklı hanede yalnızca ..'un isminin yer aldığı;/2015 tarihli ve yevmiye numaralı tescil istem belgesinde de istemde bulunan taraf olarak sadece ..'un adının ve imzasının bulunduğu görülmüştür. Aynı belgede, .. tarafından ibraz edilen mirasçılık belgesinin bilgilerine yer verilmiş, “*Tapu Bölümleri ile İlgili Ortak Taraflar*” başlıklı bölümün altında mirasçı olarak gösterilen ..'in yanında “(ölü)” ifadesine yer verildiği görülmüştür.

24. Yukarıda yer verilen tespitler ışığında; şikâyete konu edilen ve bilgilerine 5.2. numaralı paragrafta yer verilen arazinin mülkiyetinin intikali için talepte bulunan kişinin, mirasçı olduğu hususunda hiçbir ihtilaf bulunmayan .. olduğu, tescil talebinde bulunmaya yetkili bu kişi tarafından/.... tarihli veraset ilamının ibraz edildiği, belgenin ibraz edildiği anda (18 numaralı paragrafta yer verilen açıklamalar doğrultusunda) aksinin sabit olmaması nedeniyle mirasçılık belgesinin hâlâ geçerli olduğu, dolayısıyla bu belgenin esas alınması suretiyle işlemin yapılmasında hukuka aykırılığın bulunmadığı değerlendirilmiştir.

25. Yapılan hukuka uygun işlem sonucunda bahse konu arazinin mülkiyeti, diğer mirasçılarla birlikte hayatta olmayan ..'e intikal etmiştir. Bu itibarla, ..'e intikal eden mülkiyetin şikâyetçiye intikal ettirilmesi için, 19 ve 21 numaralı paragraflarda gerekçeleri açıklandığı üzere, şikâyetçinin ..'in mirasçısı olduğunu bir mirasçılık belgesiyle kanıtlaması gerekmektedir. Bu itibarla, şikâyetçinin ibraz ettiği/2015 tarihli mirasçılık belgesi şikâyetçi ve .. arasındaki mirasçılık ilişkisini gösterdiğinden, farklı bir deyişle, şikâyetçinin kullanılmasını savunduğu bu belgenin şikâyetçi ve .. arasındaki mirasçılık bağına kanıtlar nitelikte bir belge olmaması nedeniyle, Tapu Müdürlüğü'nün bu belgeyi esas almamasında ve **Tapu Sicili Tüzüğü'nün 20 nci maddesi gereğince şikâyetçiden .. ile bağlantısını gösteren yeni bir mirasçılık belgesi talep etmesinde hukuka aykırılık tespit edilememiştir.**

26. Tüm bu değerlendirmelerden sonra çözüme kavuşturulması gerekli asıl husus şikâyetçinin, bahse konu arazinin mülkiyetinin kendisine intikali için ödemiş olduğu 313,06 TL tutarındaki meblağın maddi zarar kapsamında olduğunu ileri sürerek, bu zararının karşılanması talebinin yerinde olup olmadığıdır. Dosya kapsamında bu tutarı destekleyecek bir delil bulunmasa da, Tapu Müdürlüğüne Kurumumuza ulaştırılan yevmiye numaralı tescil istem belgesinden şikâyetçinin Tapu Müdürlüğüne 206,25 TL ödediği anlaşılmaktadır. İlâveten, Noterliği ile yapılan telefon görüşmesi neticesinde, şikâyetçinin annesi .. ile arasındaki mirasçılık ilişkisini gösteren/2015 tarihli ve yevmiye numaralı mirasçılık belgesinin düzenlenmesi karşılığında Noterliğe, 2015 yılı Noterlik Ücret Tarifesine uygun olarak, 106,81 TL ödemede bulunduğu bilgisine ulaşılmıştır. Dolayısıyla, şikâyetçinin ödediğini ileri sürdüğü 313,06 TL tutarında herhangi bir çekince bulunmamaktadır.

27. Bu tutarın idare tarafından tazmin edilebilmesi için, başka bir deyişle idarenin sorumluluğuna gidilebilmesi için; idarenin hukuka aykırı bir eylem ya da işlemi ile şikâyetçinin uğradığı maddi bir zarar mevcut olmalı, ayrıca idarenin hukuka aykırı bu eylem ve işlemi ile şikâyetçinin uğradığı zarar arasında nedensellik bağı olmalıdır. (GÜNDAY Metin, İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, Ankara, 2013, s.384-385) Maddi zarar bir kimsenin iradesi dışında meydana gelen malvarlığındaki aktifin azalması ya da pasifin artması şeklinde tanımlanabilmektedir.

28. Yukarıdan beri anlatılan hususlar, bilgi, belge, yasal mevzuat, idarenin konu ile ilgili açıklamaları ve tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde; Tapu Müdürlüğünün ..'un istemi üzerine, zamanaşımına uğramayan ve aksi kanıtlanıncaya kadar sabit olan eski tarihli mirasçılık belgesi ile işlem gerçekleştirmesinde, daha sonra ise şikâyetçi ile .. arasındaki mirasçılık ilişkisini kanıtlar nitelikte belge istemesinde 24 ve 25 numaralı paragraflarda açıklandığı üzere hukuka aykırılık tespit edilemediği, diğer yandan şikâyetçinin yapmış olduğu ödemelerin de maddi zarar olarak nitelendirilemeyeceği anlaşıldığından; İdarenin, şikâyet başvurusunun talebinin reddi işlemi herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilemeyip, şikâyetin reddi kanaat ve sonucuna varılmıştır.

D. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme;

29. 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Kanun Önünde Eşitlik” başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

30. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun hareket etmeleri değil; aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

31. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "*İyi Yönetim İlkeleri*" başlıklı 6 ncı maddesi; "*Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.*" şeklindedir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "*Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası*"nda da yer verilmiştir.

32. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; somut olayda Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri idarenin yasal süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderdiği, başvurusunun şikâyet konusuyla ilgili olarak idareye müracaatlarında İdarenin *kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi ilkelerine uygun hareket ettiği*; ancak idarenin cevabi yazısında hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini şikâyetçiye

göstermediği anlaşıldığından iyi yönetim ilkelerinden *karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uymadığı* anlaşılmış olup idarenin bundan sonra bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

33. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

34. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40'inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre **ŞİKAYETİN REDDİNE,**

Kararın **ŞİKAYETÇİYE** ve **TAPU MÜDÜRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi